

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

Iktatószám: KE/041/02850-31/2022.
Tárgy: ÉDV Zrt. - Tatabánya - Tata
Kálvária dombi víztorony közötti
vezeték kiváltása - előzetes
vizsgálati eljárás - *Határozat*
Ügyintéző: Dr. Fekete Veronika
Striderné Kristóf Szilvia
Imre Ildikó
Fekete Zoé
Gimesi Kristóf
Telefonszám: +36 (34) 795-888
Melléklet: Távvezeték nyomvonal

HATÁROZAT

I.

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya (a továbbiakban: Főosztály), mint a fenti számú ügyben eljáró hatóság, az **Északdunántúli Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (székhely: 2800 Tatabánya, Sárberék 100., képviseli: Székely Ferenc Géza vezérigazgató, a továbbiakban: Ügyfél; meghatalmazottja: NOX Beruházó és Fővállalkozó Zrt., székhely: 1054 Budapest Alkotmány út 21. I/1., képviseli: Dr. Tóth László vezérigazgató, a továbbiakban: Meghatalmazott) a Tatabánya - Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása megvalósításának **előzetes vizsgálati eljárását**

lezárom és megállapítom

a következőket.

II.

Az előzetes vizsgálati dokumentációt elfogadom, miután a környezeti hatások – jelen határozat IV-VII. fejezeteiben foglalt feltételek betartása mellett – nem jelentősek, ezért környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem szükséges.

III.

1. Az engedélykérő alapadatai:

Az engedélykérő neve: Északdunántúli Vízmű Zrt.

Címe: 2800 Tatabánya, Sárberék 100.

Statisztikai számjel: 11186748-3600-114-11

Adószám: 11186748-2-11

Cégjegyzékszám: 11-10-001450

2. A beruházás megvalósításának célja és szükségessége

Tatabánya és térsége üzembiztos ivóvízellátásának megvalósítása és a növekvő vízigények kielégítése miatt szükségessé vált a tatabányai vízbázisok által megtáplált távvezetékek felújítása.

A projekt két részből áll, melyek az alábbi vezetékek kiváltását tartalmazza:

- Tatabánya XIV/A vízakna és Tatabánya karsztaknai medence közötti meglévő expressz vezeték kiváltása
- Tatabánya karsztaknai medence és a Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása.

Az NA400 és NA500 acél, azbesztcement anyagú vezetékek előregedtek, élettartamuk lejárt.

A vezetékeken több esetben meghibásodások történtek, mely a későbbiekben – nagyobb vízigények, nagyobb vízszállító kapacitás – még több meghibásodáshoz, ezáltal vízhiányhoz vezethet. Ezért a hálózatot korszerű, GÖV, illetve PE anyagú vezetékekkel kívánja fejleszteni és rekonstrukcióban átépíteni, emellett a regionális hálózatot is fel kívánja újítani, korszerű GÖV, illetve PE anyagú vezeték építésével. Fentiek megvalósulása esetén, a Kormány határozatot is figyelembe véve, biztosítható a Tatabánya és térségének, Tata, Mocsa és Komárom településeknek biztonságos ivóvízellátása, mely kiemelten fontos az üzemeltetés – szolgáltatás tekintetében. A vezetéképítésekkel kapcsolatban a mellékelt műszaki tartalom – csőanyag, átmérő, csőhosszak, idomok, műtárgyak – kiírását előírányzatként kell figyelembe venni. A rekonstrukció folyamán a folyamatos üzemmenetet, vízellátást biztosítani kell.

3. A fejlesztés rövid bemutatása

A beruházás volumene közepes mértékű, térségi jelentőségű ivóvízminőség javításra vonatkozik. A tervezett nyomvonal belterületi szakasza 1600 méter hosszú.

A tervezett nyomvonal érinti a Tatai Kálvária-domb Természetvédelmi Területet, valamint a Tata 254/18 barlang felszíni védőövezetet. Érinti továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (Nkr.) alapján meghatározott, az Nkr. 5. mellékletében, a különleges madárvédelmi területek közé tartozó Tatai Öreg-tó (HUDI10006) Natura 2000 területen.

A létesítéshez szükséges hatósági engedélyek jogerőre emelkedését követően azonnal megkezdődhet a tervezett létesítmény építési kivitelezése.

A tervezett tevékenység megkezdésének várható időpontja: 2022. IV. negyedév

- a telepítés megkezdésének várható időpontja: 2022.IV. negyedév

- az üzemelés várható időtartama: 25-30 év

4. Az érintett terület

A távvezeték kiépítése (nyomvonalas létesítményként) Komárom-Esztergom megyében, Tatabánya MJV város közigazgatási területét, továbbá Vértesszőlős és Tata városok területét érinti, kül- és belterületi szakaszokat egyaránt.

A V-1-0 jelű vízvezeték (Karsztakna - Tata) hossza 9911,662 méter, a V-1-1 jelű ivóvíz vezeték hossza 51,6 méter, továbbá a V-1-2 jelű ivóvíz vezeték hossza 113,7 méter.

IV.

**Az eljárásban szakhatóságként közreműködő
Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat (a továbbiakban: Katasztrófavédelem)
35000/7510-1/2022.ált. számon a következő állásfoglalást adta:**

„A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (2800 Tatabánya, Fő tér 4. fsz., a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) KE/041/02850-4/2022. számú szakhatósági megkeresésére Tatabánya – Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltásra kapcsán indult előzetes vizsgálati eljárásában a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) az alábbi vízügyi és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalást adja.

I.

A BM OKF a vízvédelmi szakkérdések vizsgálat alapján megállapította, hogy a tervezett környezethasználat, azaz Tatabánya – Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása ivóvíz távvezeték megvalósulása (üzemeltetése) és felhagyása kapcsán nem várhatóak jelentős környezeti hatások.

II.

A BM OKF vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdések tekintetében a tárgyi előzetes vizsgálati eljárásában benyújtott „Tatabánya karsztaknai medence és Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása, ivóvíz távvezeték létesítése Előzetes Vizsgálati Dokumentáció (EVD)” című, VN-12/2022. munkaszámú előzetes vizsgálati dokumentációt (a továbbiakban: EVD) megvizsgálta, amely alapján **vízügyi és vízvédelmi szakhatósági hozzájárulását az alábbi előírásokkal megadja.**

1. A tervezett beruházás megvalósítás során a munkagépek karbantartása a munkaterületeken nem végezhető. A hibaelhárítás miatti szerelési munkálatok csak a legszükségesebbekre korlátozódhatnak, melyet csak kármentő tálca alkalmazásával lehet folytatni.
2. A munkagépek üzemanyaggal való feltöltése csak a gépre kijelölt telephelyen történhet kármentő tálca alkalmazásával.
3. A földtani közegre, illetve közegbe, valamint felszíni vízbe kijutó bármilyen szennyező anyagot haladéktalanul és maradéktalanul el kell távolítani. A

szennyező anyag kijutásáról, a megtett intézkedésekről az illetékes területi vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.

4. A szennyező anyag földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kerüléséről, a megtett intézkedésekről a területileg illetékes vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.
5. A tervezett ivóvíz távvezeték megépítése vízjogi létesítési engedélyköteles, illetve a rendeltetésére figyelemmel jóváhagyott próbaüzemi terv alapján próbaüzemeltetés-köteles, melynek sikeres lezárása – a szakszerű és jogszerű üzemeltetéshez szükséges – a vízjogi üzemeltetési engedély megadásának alapfeltétele.
6. A vízjogi létesítési, majd vízjogi üzemeltetési engedélyezésre vonatkozó kérelmet a vízilétesítményekre együttesen, egybefüggő műszaki tartalommal kell megkérni, tekintettel arra, hogy a tervezett ivóvíz távvezeték, valamint a Tatabánya XIV/A vízakna és Tatabánya karsztaknai medence között meglévő expressz vízvezetékét kiváltó ivóvíz távvezeték egy vízgazdálkodási rendszert alkot.
7. Az előzetes vizsgálati dokumentációban bemutatott tervezett környezethasználat műszaki tartalmától jelentős mértékben nem térhet el a vízjogi engedélyköteles vízilétesítmények megvalósításához szükséges vízjogi létesítési engedély műszaki tartalma, így annak változása esetén az új műszaki tartalom alapján az előzetes vizsgálati dokumentációt felül kell vizsgálni és a változások vízgazdálkodási és vízvédelmi hatásait újból be kell mutatni.
8. A tervezett beruházás végzése során keletkezett kommunális szennyvizet az arra feljogosított szervezettel kell elszállítani.

Jelen szakhatósági hozzájárulás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

A jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, a szakhatósági állásfoglalás a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

V.

Az eljárásban szakhatóságként közreműködő

Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály

Budapesti Bányafelügyeleti Osztálya (a továbbiakban: Bányafelügyelet)

SZTFH-BANYASZ/9824-3/2022. számon a következő állásfoglalást adta:

„A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Budapesti Bányafelügyeleti Osztálya (a továbbiakban: Bányafelügyelet) **az ÉDV Zrt. – Tatabánya – Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása – előzetes vizsgálati eljárás – Szakhatósági állásfoglalás kérése ügyében indult szakhatósági eljárást**

megszünteti.

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

VI.

1. Jelen határozat a vizsgált tevékenység megkezdéséhez szükséges – külön jogszabály alapján más hatóságok által kiadandó – **egyéb engedélyek megszerzése alól nem mentesít.**

2. Természet - és tájvédelmi szempontból az alábbi továbbtervezési szempontokat adom:

- 1. Amennyiben a létesítés során Natura 2000 gyep feltörése (pl.: gyep ideiglenes megsemmisítése), vagy az erdőtörvény hatálya alá nem tartozó fa kivágása válik szükségessé, a vonatkozó természetvédelmi engedélyt az Osztálytól be kell szerezni.*
- 2. A beruházás kapcsán kivágandó fák darabszámát a lehető legkevesebbre kell csökkenteni, őshonos fa kivágása csak különösen indokolt esetben történhet meg.*
- 3. Az élővilág, különösen a fészkelő madarak védelme érdekében cserjeirtás, fakitermelés, gyephántás vegetációs időn kívül, augusztus 15. és március 1. között végezhető.*
- 4. Amennyiben a kiviteli munkák ütemezése elkerülhetetlenné teszi, a természetvédelmi kezelő (DINPI) helyszíni ellenőrzése után fakivágás, cserjeirtás, gyephántás kivételes esetben ettől eltérő időben is végezhető. A helyszíni ellenőrzésről, illetve egyeztetésről jegyzőkönyvet kell felvenni és az az illetékes természetvédelmi hatóság részére 8 napon belül meg kell küldeni.*
- 5. Az ivóvízvezeték kiváltások közben esetlegesen kivágott idős faegyedeket javasoljuk a területen hagyni, a védett xilofág rovarfajok védelme érdekében.*
- 6. Természetvédelmi oltalom alatt álló területrészekben a kitermelt föld felső rétegét külön kell kezelni és a visszatemetéskor ismét a felső rétegben kell azt elhelyezni.*
- 7. A gyurgyalag és partifecske egyedek esetleges megjelenésére tekintettel, a fészkelési időszak megkezdése előtt a potenciális fészkelőterületet takarni ajánlott. Amennyiben a madarak fészkelése mégis megtörtént, földmunkával járó tevékenység a fészkelési időszakban (április 1. – augusztus 31.) nem végezhető.*
- 8. A nyitott munkagödörbe esett állatok kimenéséről annak betemetése előtt gondoskodni szükséges. Az árkok kiásása során 100 méterenként 1-1 kétoldali kijárót szükséges kiásni az esetlegesen beesett védett állatfajok kijutásának a biztosítására.*
- 9. A munkagödör kiásásánál be kell tartani az MSZ 12042:2019 Fák védelme építési területeken szabvány előírásait a ki nem vágott fák és cserjék gyökérszónájának védelme érdekében.*

- 10.A munkálatok befejezésével a munkaterület rendezése, az eredeti állapot helyreállítása mielőbb történjen meg, ami magában foglalja a növénytelepítést, ennek során kérjük őshonos fásszárú növényfajok alkalmazását. Növénytelepítésre inváziós fajok alkalmazása tilos!
- 11.A felvonulási útvonalakkal el kell kerülni a Natura 2000 területeket és az ökológiai hálózat részét képező területeket. Depónia természetközeli területen nem alakítható ki.
12. **A munkagépek, berendezések műszaki állapotát rendszeresen ellenőrizni kell, annak érdekében, hogy olaj, szennyezőanyag, vegyszer stb. természetvédelmi szempontból jelentős területre ne kerülhessen.** Amennyiben ilyen esemény mégis bekövetkezik, a szakszerű kárelhárítást – a jogszabályokban meghatározott szervek értesítése mellett – azonnal meg kell kezdeni.
- 13.**A munkagépek olajfolyást eredményező javítását, olajcseréjét, üzemanyaggal való feltöltését a Natura 2000 területen kívül lehet elvégezni** környezetszennyezést kizáró módon (pl. kármentő tálca felett).
- 14.**A kivitelezés során a felszíni, valamint felszín alatti vizek szennyezése tilos!**
- 15.A létesítés és az üzemeltetés során egyaránt gondoskodni kell az esetlegesen felbukkanó invazív növényfajok visszaszorításáról. A nyomvonal mentén előforduló bálványfák irtásáról vegyszeres kezeléssel kell gondoskodni.
- 16.A felhagyás kapcsán természetvédelmi szempontból kármegelőző intézkedésekre van szükség. Ennek részeként a területet helyre kell állítani és folyamatosan biztosítani kell az inváziós növényfajok visszaszorítását, meg kell előzni további megtelepedésüket.

3. Földtani közeg védelme szempontból az alábbi, továbbtervezési szempontokat adom:

1. A tevékenység nem eredményezhet kedvezőtlenebb állapotot, mint a felszín alatti víz és a földtani közeg „B” szennyezettségi határértéke!
2. A környezethasználó a felszín alatti vízben, illetve földtani közegben okozott szennyezést, illetve károsodást a vízvédelmi hatóságnak köteles haladéktalanul bejelenteni, illetve a vizek állapotának azonnali beavatkozást igénylő környezetkárosodása esetén köteles megkezdeni a kárelhárítást a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően.

4. Környezeti zaj- és rezgésvédelmi szempontból az alábbi, továbbtervezési szempontokat adom:

1. Azon ingatlanok esetében ahol a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 2. sz. mellékletében meghatározott zajterhelési határérték túllépésre lehet számítani, a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 13. § alapján **a kivitelezőnek felmentést kell kérnie a zajterhelési határértékek betartása alól az illetékes I. fokú környezetvédelmi hatóságtól a munka megkezdése előtt.**
2. Amennyiben az adott munkavégzés 100 méteres környezetében zajtól védendő ingatlan, vagy terület található, törekedni kell a gépek és/vagy gépelemek zajvédelmi szigeteléssel/zajcsökkentő burkolattal történő ellátására.

5. Hulladékgazdálkodási szempontból az Ügyfélnek – a teljesség igénye nélkül – a tevékenység megkezdése előtt az alábbi engedélyekkel kell rendelkeznie:

1. Építési engedély:

Az építési engedélyezési **tervdokumentációnak részletes műszaki tervet kell tartalmaznia a munkahelyi gyűjtőhelyek, valamint a veszélyes és nem veszélyes hulladékok átmeneti tárolására vonatkozóan.** A műszaki tervnek igazolnia kell, hogy a munkahelyi gyűjtőhelyek kialakítása és a veszélyes hulladékok átmeneti tárolása az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet követelményeknek (Hlr. 13. §-a) **megfelel.**

- **Tisztázni kell** a karbantartás során és az esetleges havaria esetén keletkező veszélyes hulladékok átmeneti tárolásának pontos helyét.
- **Tisztázni kell, hogy a meglévő és a földben lévő vezetékek, aknák, műtárgyak hulladékká válása után gondoskodnak-e engedéllyel rendelkező ártalmatlanító, hasznosító részére történő átadással.**

2. Használatbavételi engedély

6. Levegőtisztaság-védelmi szempontból az alábbi, továbbtervezési szempontokat adom:

1. A munkálatokat a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával kell végezni, a szállítási utak és a munkaterület (diffúz forrás) rendszeres takarításáról, karbantartásáról, esetleges locsolásáról gondoskodni kell.

VII.

Az eljárásban vizsgált környezetvédelmi szakkérdések, megkeresésekre adott tájékoztatások

1. Az építésügyi feladatkörében eljáró **Komárom- Esztergom Megyei Kormányhivatal Állami főépítési Iroda** a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a szakkérdés vizsgálatról készült **KE/8/639-2/2022.** sz. feljegyzésében az alábbi megállapítást tette:

„A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálynál (továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) KE/041/02850-5/2022 ügyszámon egységes környezethasználati engedély felülvizsgálati eljárás indult Édv Zrt. kérelme alapján, a Tatabánya karsztaknai medence és Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása, ivóvíz távvezeték létesítésével kapcsolatosan.

A Környezetvédelmi Hatóság a 2022. augusztus 25-én kelt, KE/041/02850-5/2022 számú végzésében megkereste hatóságomat a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 28. § (1) bekezdése és az 5. sz. mellékletének I. fejezete alapján.

A Rendelet 28. § (3) bekezdése és az 5. melléklet 1. táblázat 9. pontja alapján a területrendezési tervekkel a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénnyel (MoTrT) és Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés Komárom-Esztergom Megyei Területrendezési Tervéről szóló 6/2020. (VI. 25.) Önkormányzati rendeletével való összhang tekintetében a szakkérdést az állami főépítési hatáskörében eljáró kormányhivatal vizsgálja, ha a kérelem a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet szerinti **országos vagy térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények megvalósítására, valamint azok jelentős módosítására irányul.**

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 7. számú melléklete tartalmazza a területrendezési tervek részletes tartalmi követelményeit, mely nevesíti az egyedi építményeket is. **A hivatkozott mellékletben az ivóvíz-vezeték nincs egyedi építményként nevesítve.**

Fentiek alapján nem rendelkezem hatáskörrel a szakkérdés vizsgálatával kapcsolatban, ezért a vizsgálatot megszüntetem. Állami Főépítési Iroda, KRID
azonosító: 222328198 Címe: 2800 Tatabánya, Bárdos László utca 2. Tel.; (34) 515-158;
fax: 515-109; e-mail: foepitesz@komarom.gov.hu www.kormanyhivatal.hu

A kiadmányozási jog Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Kormány megbízottjának a kiadmányozás rendjéről szóló 9/KMB/2020. (IV.01.) számú utasításának a III.11.2. pontjában foglaltakon alapul.”

2. A termőföldvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4.** a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében **a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a 17125/2/2022.** számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében az alábbiakat állapította meg:

„A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály KE/041/02850-5/2022. ügyiratszámú megkeresésére, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal, mint a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében eljáró, elsőfokú ingatlanügyi hatóság, a 71/2015. (III.30.) Korm. Rendelt 28. § (1) bekezdése és 5. sz. melléklete szerinti szakkérdés vizsgálati jogkörben eljárva az alábbi megállapításokat és előírásokat teszi:

1. A dokumentációban szereplő termőföldnek minősülő ingatlanok a következők:

- Vértesszőlős külterület 095/88, 095/87, 095/84, 095/81, 095/78, 095/76, 095/74, 095/72, 095/70, 095/68, 095/66, 095/64, 095/62, 0107/21, 0107/30, 0107/31, 0109/3, 0109/4,, 0109/5, 0111/53, 0129/2, 0124/1, 0187/2, 0187/10, 0183/2, 0183/1 hrsz.-ok
- Tatabánya külterület 0121/25, 0121/23 hrsz-ok.

2. Amennyiben a beruházás munkálatai az 1. pontban felsorolt ingatlanokon, termőföld földrészleten történnek, úgy a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8.§, 8/A § és 8/B § alapján:

- az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.
- az eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény nem akadályozhatja.
- **a végleges és/vagy időleges más célú hasznosítási eljárást a munkálatok megkezdése előtt le kell folytatni a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvényben foglaltak szerint, a beruházással érintett területekre.**

Az eljárás során egyéb költség nem merült fel.

Az ingatlanügyi hatóság hatásköréről és illetékességéről a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2) Korm. rendelet 36.§ b) pontja, 37.§ (1) bekezdése, illetékességéről a 3.§ (3) bekezdés b) pontja rendelkezik.”

3. A termőföldvédelmi feladatkörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a 15077-2/2022. számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében az alábbiakat állapította meg:

„A KE/041/02850-5/2022. ügyiratszámú megkeresésben megjelölt szakkérdés vizsgálata alapján a „ÉDV Zrt. – Tatabánya - Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása” előzetes vizsgálati eljárás során a készített dokumentáció alapján az alábbiakról tájékoztatom:

- A <https://komarom-filr.kh.gov.hu> weboldalról letöltött ke-041-02850-2022 dokumentáció helyrajzi szám listát tartalmazott, melyet megvizsgálva az alábbiakat állapítottam meg:

o A tatai 0454/2, 0454/12, 0363/13, 0361/5, 0359/8, 0359/10 a), 0353/20 a), 4253/2 helyrajzi számú ingatlanok erdő művelési ágúak így hatásköröm hiányát állapítom meg.

o A tatai 0362/6, 0360/3, 0359/10 b), 0352/3, 0349/3, 0351/82, 0453/5, 0454/5, 1830,4375/2, 253/11, 254/37, 234 nem minősülnek termőföldnek, így hatásköröm hiányát állapítom meg.

o A Tata külterület 0352/33 helyrajzi számú földrészlet nem létezik.

- A beruházás termőföldnek minősülő ingatlanokat is érint, ezért a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 8. §, 8/A § és 8/B § alapján:

o az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételevel kell, hogy történjen.

o Az eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény nem akadályozhatja.

o Az építési munkafolyamatok a szomszédos termőföld minőségét és mennyiségét nem veszélyeztetheti, különös figyelemmel az építési tevékenység során keletkező taposási kárra, illetve a keletkező melléktermékek elhelyezésére.

o A végleges és/vagy időleges más célú hasznosítási eljárást a beruházási területen a munkálatok megkezdése előtt le kell folytatni.

- A termőföld havária okozta igénybevételenek különös szabályait a Tftv. 14/B-14/E.§ szabályozza.”

4. A népegészségügyi feladatkörében eljáró Komárom- Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a szakkérdés vizsgálatról készült KE-06/NEO/23633-2/2022. számú feljegyzésében a szakkérdés vizsgálatának eredményeként az alábbiakat állapította meg:

„A vizsgálatot megalapozó, ill. követelményeket tartalmazó jogszabályok megnevezése:

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdés és 5. mellékletben foglalt táblázat 3. sora; a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi

államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 4. §, 13. § (1) bekezdés és 2. melléklet 1. pont.

Szakkérdés vizsgálatának eredménye:

A népegészségügyi feladatkörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal a <https://komarom-filr.kh.gov.hu> honlapra feltöltött dokumentációt áttanulmányozta, és az abban foglaltakat figyelembe véve, a tevékenység környezetvédelmi engedélyezését közegészségügyi szempontból kizáró ok nem merült fel.”

5. A talajvédelmi feladatkörében eljáró Komárom- Esztergom Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatát elvégezte és a KE/040/1858-2/2022. számú szakkérdés véleményében az alábbi előírást tette:

„A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal talajvédelmi hatáskörében eljáró Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztálya (továbbiakban: osztályom) nevében a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 28. § (1) bekezdés és az 5. számú melléklet I. fejezete szerinti szakkérdést vizsgálva megállapítottam, hogy KE/041/02850-5/2022. számú megkeresésében foglaltak alapján az alábbi előírásokat javaslom előírni az engedélyes részére:

- A beruházást, úgy kell végezni, hogy az érintett, illetve a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzon, illetve ott a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.
- A beruházás során keletkező hulladékok (építési törmelék, terméketlen altalaj) termőföldterületen nem helyezhetőek el.
- A munkák megkezdését a talajvédelmi hatóságnak be kell jelenteni.”

6. Az örökségvédelmi feladatkörében eljáró Komárom- Esztergom Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály a kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a szakkérdés vizsgálatról készült KE/028/498-2/2022. számú feljegyzésében az alábbi megállapítást tette:

„A szakkérdés vizsgálatának eredménye:

1. A közhiteles hatósági nyilvántartás jelenlegi adatai alapján a tervezett vezeték nyomvonala több ismert, nyilvántartott régészeti lelőhelyet is érinthet.

A kivitelezés földmunkái idején a lehetséges érintettségű szakaszokon egyidejű régészeti felügyeletet kell biztosítani, az előkerülő régészeti objektumokat pedig szakszerűen fel kell tární és dokumentálni.

2. Jelen beruházás - a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) 7. § (20) pontja értelmében, nagyberuházásnak minősül. A Kötv.

23/C.§ (1) értelmében nagyberuházások esetén előzetes régészeti dokumentációt (ERD) kell készíttetni, melyet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018 (IV.9.) Korm. rendelet 40.§ (7) pontja értelmében a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik. Az ERD készítésére a Magyar Nemzeti Múzeum- Nemzeti Régészeti Intézet (1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16.) jogosult. Az ERD nem csupán tartalmazza az érintett régészeti lelőhelyeket, de az ezek esetében alkalmazandó régészeti mentesítés módszereire is ajánlásokat fogalmaz meg.

3. A lelőhelyek különböző mértékű érintettségének megfelelően régészeti mentesítésüket az elkészítendő ERD-ben megfogalmazottak alapján kell elvégezni.

4. A közhiteles hatósági nyilvántartás jelenlegi adatai alapján a tervezett vezeték nyomvonala érinti az alábbi műemléki védettségű ingatlanokat, amelyek esetében az örökségvédelmi előírásokat be kell tartani:

10276[18744] – Tata város műemléki jelentőségű területének ex lege műemléki környezete

2427[28101] – Kálvária kápolna ex lege műemléki környezete

2429[28108] – Kálvária ex lege műemléki környezete

2427[6432] – Kálvária kápolna műemlék

2429[6430] – Kálvária műemlék

2414[28069] – Lakóház ex lege műemléki környezete

Fentiek figyelembe vétele, betartása esetén a tervezett beruházás engedélyezése örökségvédelmi szempontból nem kifogásolható.

A szakkérdés vizsgálata során a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 3/2020. (II. 28.) MvM utasítás mellékletének 24-27. §-aiban foglaltakat,

és a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal egységes ügyrendje szerinti eljárásrendet alkalmaztam.

Kiadmányozási jogom a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Kormány megbízottjának a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal kiadmányozási rendjéről szóló 9/KMB/2020. (IV. 1.) számú utasításán alapul.”

7. Az erdővédelmi feladatkörében eljáró Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály az adott építmény létesítésének és tevékenység végzésének a földtani környezetre való hatásának vizsgálata az ásványi nyersanyag és a földtani közeg védelme szempontjából **a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a PE/ERDŐ/7747-2/2022.** számú szakvéleménye a következőket tartalmazza:

„Tárgyi eljárásban elvégeztem a

SZAKKÉRDÉS VIZSGÁLAT-át.

Hivatkozott számú megkeresése alapján a tárgyi ügyben megküldött - szakkérdés vizsgálat kapcsán - a megkeresésben megadott elektronikus elérési útvonalon elérhető dokumentumokban foglaltakat megvizsgáltam. A hivatkozott ügy tárgya : „ÉDV Zrt. – Tatabánya- Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása - előzetes vizsgálati eljárás”.

A megkeresésben foglaltakkal erdészeti hatósági szempontból

egyetértek.”

8. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: DINPI) az állami alaptevékenysége köréhez kapcsolódóan táj- és természetvédelmi szempontból a **DINPI/4986-1/2022. számú véleményében** az alábbi tájékoztatást adta:

„Megkeresésére válaszul, Tatabánya – Tata ivóvíz távvezeték építésének előzetes vizsgálatának ügyében Igazgatóságunk, mint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm.r. 37.§ aa) pontja alapján a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével megbízott szerv, az alábbi tájékoztatást adja:

A véleményezésre megküldött iratok, a helyszínen szerzett tapasztalatok és az Igazgatóság birtokában lévő egyéb információk alapján megállapítható, hogy a tervezett fejlesztés (10 km hosszú vízvezeték) tatai végpontja érinti a Tatai Kálvária-domb országos jelentőségű védett természeti területet, továbbá érinti még a Tatai Öreg-tó (HUDI10006) különleges madárvédelmi Natura 2000 területet, a „Tatai tavak” elnevezésű Ramsari Területet, illetve Tata település közigazgatási területén az alábbi helyi jelentőségű védett természeti területeket: – Tatai Öreg-tó Természetvédelmi Terület, – Kálvária-domb Természetvédelmi Terület.

A beruházással érintett területen az alábbi védett természeti értékekről van információnk:

A projekt területen nincs tudomásunk védett növényfaj előfordulásáról. Viszont a közelében több példányos mocsári csorbóka (*Sonchus palustris*) állomány található.

A védett gyepeken szórványosan költ a védett cigánycsuk (*Saxicola rubicola*) és fűrj (*Coturnix coturnix*). A Tata, Remeteség környéki erdőkben rendszeresen költ széncinege (*Parus major*), zöldike (*Carduelis chloris*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*) és csuszka (*Sitta europaea*). Táplálékszerzés céljából felbukkan a védett vörös vércse (*Falco tinnunculus*), egerészölyv (*Buteo buteo*) és a kabasólyom (*Falco subbuteo*).

A védett emlősfajok közül az európai mókus (*Sciurus vulgaris*) és az európai sün (*Erinaceus europaeus*) él a területen.

A területen rendszeresen előfordulnak védett kétéltű- és hüllőfajok. A leggyakoribb a barna varangy (*Bufo bufo*), az erdei béka (*Rana dalmatina*), zöld levelibéka (*Hyla arborea*), á

vízisikló (*Natrix natrix*) és a fürge gyík (*Lacerta agilis*). A védett rovarfajok közül a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) és a sisakos sáska (*Acrida ungarica*) található meg rendszeresen.

Fokozottan védett fajok közül a gyurgyalag (*Merops apiaster*) fordul elő rendszeresen, esetlegesen néhány pár költ is a terület közelében.

Tekintettel arra, hogy a vízvezetékek főként szántó művelési ágban lévő területeken, illetve már meglévő nyomvonalas létesítmények mentén kerülnek elhelyezésre, ezért a beruházást az alábbi korlátozásokkal megvalósíthatónak és fenntarthatónak értékeljük.

- A cserjék, fák eltávolítását költési időn kívül augusztus 15-e és március 1-e között lehet elvégezni. Ettől eltérni csak szükség esetén, akkor is a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság beleegyezésével, előre egyeztetett módon lehet.
- A nyomvonal mentén esetlegesen előforduló és kivágandó bálványfát (*Ailanthus altissima*) gyomirtó vegyszerrel kell kezelni, ezzel meggátolandó a visszasarjadását. A fakivágások és cserjeirtások mértékét minimálisra kell szorítani. Őshonos fafaj egyedét csak különösen indokolt esetben lehet kivágni.
- Védett területen tilos felázott talajon nehézgépi munkát végezni!
- A nyomvonal mentén érintett természetközeli gyepterületeken depónia, felvonulási terület nem alakítható ki. A kivitelezéskor gondoskodni kell, hogy sem a felszíni, sem a felszín alatti vizek ne szennyeződjenek.
- A munkák során keletkező veszélyes és egyéb hulladék elszállítása folyamatosan történjen meg. Esetlegesen alkalmas helyen létesített depóniát a munkák végeztével el kell szállítani.
- A kivitelezéskor gondoskodni kell a védett területeket érintő szakaszokon az árkok mielőbbi visszatemetéséről. A munkagödörökben esetlegesen fellelhető védett állatfajok (pl. kétéltűfajok, hüllőfajok, európai sün) eltávolítására ügyelni szükséges.
- Az árkok kiásása során 100 méterenként 1-1 kétoldali kijárót szükséges kiásni az esetlegesen beesett védett állatfajok kijutásának a biztosítására.
- Május és augusztus közötti időszakban történő földmunkálatok során külön figyelemmel kell lenni a gyurgyalagok esetleges megtelepedésére, különösen a függőleges falaknál. Gyurgyalag által lakott költőüreg nem temethető vissza!
- Védett területeken a kitermelt föld felső rétegét külön kell kezelni és a visszatemetéskor ismét a felső rétegben kell elhelyezni.
- A nyomvonal által érintett védett területeken a munkálatok elvégzése után a gyomosodás elkerülése végett több alkalommal kaszálni szükséges.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részéről a munka természetvédelmi felügyeletét a Természetvédelmi Őrszolgálat munkatársa (Bátky Gellért örkerület-vezető, 30/583-8636) látja el.”

9. Vértesszőlős Község Jegyzője Vsz.2215-4/2022. számú tájékoztatásában – a KE/041/02850-17/2022. számú megkeresésre – **előadta, hogy** – „az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 25. § (1) bekezdése b) pontjában meghatározott, a hatóságuk eljárása során szükséges adattal,

vagy irattal hatóságom nem rendelkezik, továbbá hatóságomnak nincs olyan hatásköre sem, mely alapján a tárgyi tevékenységnek a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásával, a településrendezési eszközökkel való összhangjára vonatkozóan nyilatkozatot tegyen.

Egyben tájékoztatom, hogy a képviselő- testület külön környezet-, vagy természetvédelmi tárgyú rendeletet nem alkotott, a helyi építési szabályzatról szóló hatályos, egységes szerkezetű önkormányzati rendelet az Önkormányzat hivatalos weboldalán ([www.vertesszolos.hu/önkormányzat/településrendezési eszközök/helyi építési szabályzat és szabályozási ter](http://www.vertesszolos.hu/önkormányzat/településrendezési_eszközök/helyi_építési_szabályzat_és_szabályozási_terv) menüpont alatt, vagy az njt.hu oldalon megtalálható.”

10. Tatabánya Megyei Jogú Város Jegyzője VU/2595-4/2022. számú tájékoztatásában – a KE/041/02850-6/2022. számú megkeresésre az alábbi tájékoztatást adta:

„A Faggyas Szabolcs (Kamarai szám: 03-0914) által összeállított előzetes vizsgálati dokumentációban (VN-12/2022) és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációban (VN-12-2/2022), a V-1-0 jelű vezeték (1. Táblázat) és V-1-1 jelű vezeték (2. Táblázat) nyomvonalán szereplő tatabányai ingatlanok a Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által a 8/2018. (IV.19.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott Helyi Építési Szabályzatban és annak mellékletét képező Szabályozási Tervekben a (HÉSZ 1.4., 1.2. és 1.1 mellékletek) szerepelnek.

A tervezett tevékenység a rendeletnek és a szabályozási terveknek megfelel.

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatának a helyi jelentőségű természeti értékek védetté nyilvánításáról és kezeléséről szóló 32/2011. (IX. 23.) sz. önkormányzati rendelete alapján a benyújtott dokumentáció szerinti területekkel és tevékenységgel szemben helyi természetvédelmi érintettség nem áll fenn. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció figyelembe vételével a tervezett tevékenység a rendelettel nem ellentétes.

Kötelező figyelembe venni a Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló 34/2021. (XI.23.) önkormányzati rendeletét, valamint a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendeletet.

Fás szárú növényektől a védőtávolság minimum 2m, amennyiben a feltétel nem teljesül, nyomvonal módosítás szükséges. Közterületen és/vagy önkormányzati tulajdonú területen fás szárú növény nem sérülhet, még a föld alatt sem.

Tájékoztatásként jelezzük, hogy a vizsgálati dokumentáció 30-31. oldalán bemutatott tatabányai helyi védett természetvédelmi területek felsorolása nem teljes.

A Helyi Építési Szabályzat a

<https://tatabanya.hu/dokumentumtar/dokumentum/8669-Tatabanya-HESZ-2022-01-20-tol-pdf>,

a Szabályozási Tervek a

<https://tatabanya.hu/dokumentumtar/dokumentum/10723-HESZ-1-1-melleklet-mod-2020-12-01-pdf>

<https://tatabanya.hu/dokumentumtar/dokumentum/10716-HESZ-1-2-melleklet-mod-2020-02-03-2020-12-01-2020-12-18-2021-12-21-pdf>

<https://tatabanya.hu/dokumentumtar/dokumentum/10726-HESZ-1-4-melleklet-mod-2020-02-03-2020-12-01-2020-12-18-2021-12-21-pdf>

a helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló rendelet a <https://tatabanya.hu/dokumentumtar/dokumentum/8661-A-helyi-jelentosegu-termeszeti-ertekek-vedette-nyilvanitasarol-2017-06-27-tol-pdf>,

és a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló rendelet a <https://tatabanya.hu/dokumentumtar/dokumentum/10498-A-fas-szaru-novenyek-vedelmerol-kivagasarol-es-potlasarol-2021-12-23-tol-pdf> linkekről tölthetők le.

Nyilatkozatot az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr) 25. § (1) b) pontja, valamint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005 (XII. 25.) Kormányrendelet 1. § (6b) bekezdése alapján adtam.”

VIII.

Eljárási költségként az Ügyfél igazoltan megfizetett 250.000,- Ft, (azaz kettőszázötvenezer forint) összegű igazgatási szolgáltatási díjat.

IX.

Jelen határozattal szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, az a közléssel véglegessé válik. Jelen határozat bírósági felülvizsgálatát – jogszabálysértésre hivatkozással – a közléstől számított 30 napon belül a Győri Törvényszékhez címzett, de a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezett esetén elektronikus úton benyújtott kereseti kérelemmel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetéke – ha törvény másként nem rendelkezik – 30 000 forint.

INDOKOLÁS

Az Ügyfél, - meghatalmazottja útján- 2022. augusztus 17. napján előzetes vizsgálati dokumentációt nyújtott be a Főosztályhoz. Az Ügyfél, Tatabánya - Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltását tervezi megvalósítani.

A kérelemnek és mellékleteinek vizsgálata nyomán megállapítottam, hogy az Ügyfél által végezni tervezett tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes

környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 3. sz. mellékletének 79. a-b) pontja alá tartozik („Ivóvíz-távvezeték (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe; a) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezeté, b) 1 km hosszától belterületen”) melynek alapján a Khvr. 3. § (1) bekezdés a) pontja értelmében előzetes vizsgálati eljárást kell lefolytatni, továbbá környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységnek minősül.

Fentiek nyomán – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 50. § (1) és a 37. § (2) bekezdéseinek megfelelően – 2022. augusztus 18. napján közigazgatási eljárás indult; melynek ügyintézési határideje az egyes ivóvízminőség-javítási, szennyvíz-elvezetési és -tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése a) pontja értelmében 30 nap, amibe nem számítanak be az Ákr. 50. § (5) bekezdése a) pontja szerinti időtartamok.

A tárgyi ügy az egyes ivóvízminőség-javítási, szennyvíz-elvezetési és -tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló **272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet 1. mellélet 1. pont 99. alpontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásnak minősül.**

A Kvt. 98. § (1) bekezdése alapján – az Ákr. 10. § (2) bekezdésének megfelelően – elektronikus irat útján értesítettem az érintett civil szervezeteket az eljárás megindulásáról, akik nem kérték ügyféli jogállásuk megállapítását, az eljárással kapcsolatban nyilatkozatot nem tettek; emellett a Khvr. 3. § (3)-(4) bekezdései alapján közzétett közlemény nyomán sem érkezett az eljárással kapcsolatos nyilatkozat, avagy észrevétel a rendelkezésre álló határidőn belül.

A kérelmezett eljárásért – a Kvt. 95/A. §-ának megfelelően – a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: Rend.) 2. § (1) bekezdése alapján az Ákr. 124. §-a szerint – figyelemmel az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontjára – eljárási költségként igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, melynek összegét a Rend. 1. sz. mellékletének 35. főszámában foglalt tétel határozza meg, melyet az Ügyfél megfizetett.

A kérelemnek és mellékleteinek vizsgálatát követően – az Ákr. 44. §-a alapján kibocsátott – KE/041/02850-9/2022. számú végzéssel hiánypótlásra hívtam fel az Ügyfelet, melyet teljesített.

Az Ákr. 55. § (1) bekezdésének megfelelően – az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 3. pontja és az 1. melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján a tárgyi eljárásába szakhatóságot kellett bevonnai a tényállás tisztázása érdekében.

Az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján megkerestem a tervezett beruházás helye szerint illetékes jegyzőt, valamint a Kr. 28. § (1) bekezdése és 5. sz. mellékletének I. fejezete alapján a – népegészségügyi, örökségvédelmi, talajvédelmi, termőföldvédelmi, hulladékgazdálkodási és erdőfelügyeleti feladatkörében eljáró – kormányhivatalt, illetve az Állami Főépítészt.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 39. §-a alapján, az állami alaptevékenysége köréhez kapcsolódóan táj- és természetvédelmi szempontból megkeresésre került a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság is.

A tárgyi eljárás során az alábbi környezeti igénybevételeket állapítottam meg a tervezett tevékenység környezeti hatásaival összefüggésben:

1. Hulladékgazdálkodás

1.1. Létesítés

A kialakítandó létesítmény építése során építési, bontási hulladékok (pl.: kitermelt talaj, fa, betontörmelék, aszfalttörmelék), karton és műanyag csomagolási hulladékok keletkeznek. Ezek megfelelő hasznosításáról, ártalmatlanításáról – az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet előírásai szerint gondoskodnak.

Az építés során számolni kell eseti veszélyes hulladék keletkezésével (pl. járművek karbantartásából származó fáradt olaj, elhasznált kenőanyag, olajos rongy, festék maradék, hígító maradék és műgyanta maradék).

A veszélyes hulladékok szállítására és ártalmatlanítására csak az adott tevékenységre érvényes hatósági engedélyekkel rendelkező vállalkozásokat kell megbízni.

Az építkezésen dolgozók létszámától függő mennyiségű kommunális hulladék folyamatosan keletkezik. A tervezett építkezés során keletkező kommunális hulladékok gyűjtéséről és elszállításáról gondoskodni kell. A hulladékokat a megfelelő hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozónak/szakcégnek kell átadni.

1.2. Üzemelés

Az üzemelés során hulladéktermelés nem várható.

1.3. Felhagyás

Felhagyáskor a bontási tevékenységből származóan keletkezhetnek bontási hulladékok (veszélyes és nem veszélyes), melyek elszállítását hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozóval kell megoldani.

1.4. Havária

Havária az építkezés idején, a területen lévő munkagépek meghibásodása során következhet be, mely során üzemanyag vagy ásványolaj származék kerülhet a földtani közegre.

Hatáskörömet a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III.12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése; illetékességemet ugyanezen jogszabály 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

A tervezett tevékenységből adódóan hulladékgazdálkodási szempontból nem várható jelentős hatás, ezért környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem indokolt, az előzetes vizsgálat lezárható. Az építési engedélyezési eljárás során azonban néhány kérdés tisztázása szükséges.

2. Földtani közeg védelme:

Tatabánya és térsége üzembiztos ivóvízellátásának megvalósítása és a növekvő vízigények kielégítése miatt szükségessé vált a tatabányai vízbázisok által megtáplált távvezetékek felújítása.

A projekt részeként Tatabánya karsztaknai medence és a Tata Kálvária dombi víztorony közötti szakaszon ivóvíz távvezeték létesül.

A V-1-0 jelű vízvezeték (Karsztakna - Tata) hossza 9911,662 méter, a V-1-1 jelű ivóvíz vezeték hossza 51,6 méter, továbbá a V-1-2 jelű ivóvíz vezeték hossza 113,7 méter.

A távvezeték nyomvonala Tatabánya Megyei Jogú Város, valamint Vértesszőlős Község és Tata város közigazgatási területeit érinti.

A tervezett nyomóvezeték nyomvonala döntően meglévő és használatban lévő közutak, földesutak mentén halad, helyenként termőföldet is érint, közműveket, utakat, vasutat, vízfolyást is keresztez.

Az érintett helyrajzi számú területeken kármentesítési eljárás nincs folyamatban.

2.1. Létesítés szakasza

A tervezett távvezeték hossza 9911,662 méter. A munkaárok szélessége minimálisan 1,80 m, amely méret a dúcolat belső falsíkjai között értendő.

A vezetékfektetés során a földmunkagép a kivitelező technikai eszközeinek függvényében kb. 180 cm szélességben szedi ki a nyomvonal mentén a földet. A vezetékfektetést követően a talaj visszatöltésre kerül. Ezáltal a talajszerkezet keveredik, azonban az út mellett, annak ingatlanában már eredeti talajszerkezet nem valószínűsíthető.

A munkálatok során a felvonulási, szállítási útvonalak kijelölése meglévő utak mentén, döntően burkolt felületen történik.

2.2. Üzemeltetés szakasza

Üzemelés fázisában normál üzemmenet esetén a vízvezetéknek földtani közegre gyakorolt hatása nincs.

2.3. Felhagyás szakasza

A létesítmény felhagyása esetén a bontási munkálatok (vezetékek kiemelése) befejeződésével a teljes területet rekultiválni kell. A tervezett létesítmény megszüntetése (jellegéből adódóan) a közeljövőben nem várható.

2.4. Havária

A létesítés és a felhagyás szakaszában a munkagépek meghibásodásakor üzem- vagy kenőanyag elfolyás okozhat talajszennyezést. A körültekintő munkavégzéssel és jó

üzemállapotú gépjárművek alkalmazásával az esetleges üzem- és kenőanyag elfolyás minimalizálható. A gépjárművek tárolását, amennyiben megoldható, szilárd burkolatú helyen kell végezni.

A tervezett tevékenység hatályos jogszabályok betartása mellett történő kivitelezése és üzemeltetése során a földtani közeg védelme szempontjából jelentős hatás nem várható.

3. Levegőtisztaság-védelem

Az érintett települések a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján a 3. számú légszennyezettségi zónába tartozik.

3.1. Létesítés

Az építés ideje alatt átmenetileg nagyobb porszennyezés várható, de ez lokálisan és időszakosan fog megjelenni. Az építés által okozott levegőterhelést nagyban befolyásolják, a diffúz forrásként megjelenő munkagépek és szállítójárművek (mozgó légszennyező források) száma, a szállítás gyakorisága. Az építés során felmerülő légszennyező források egyrészt az építőanyagok beszállítása (járművek kipufogó gázai), valamint a helyszíni kivitelezési tevékenységek lehetnek. A porszennyezés csökkentése érdekében száraz időszakban locsolni kell a porzó területeket és az utakat. Porzó anyag szállításakor a gépjárműveket ponyvával kell letakarni, ezáltal védve a környezetet a porszennyeződéstől. Levegőtisztaság-védelmi szempontból az építkezés levegőre gyakorolt hatása kismértékű. A *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó bejelentés köteles légszennyező forrást nem létesítenek.

A nagyobb mértékű környezetterheléssel járó építési munkálatok időtartama az építkezés elején várható és körülbelül 3-4 hónapot vesz igénybe.

A levegőszennyezés hatásterülete a létesítés időszakában a munkaterületen és annak közvetlen környezetében található. A számítások alapján a létesítési tevékenységből eredő szennyezőanyag kibocsátás a vonatkozó határértéket nem lépi túl, az ezekből származó járulékos terhelés nem jelentős. A hatásterület nagysága, a munkavégzések helyszínétől számított 107 m sugarú körrel írható le a szálló por tekintetében. A hatásterület védendő környezetet nem érint. Hatásterülettel érintett ingatlanok helyrajzi számai a mellékelt térképről leolvashatóak.

3.2. Üzemelés:

A távvezetékhez kapcsolódó mozgás nem várható, így gépek, berendezések emissziós terhelése sem jelentkezik.

3.3. Felhagyás:

A létesítmény felhagyása nem valószínűsíthető. Hasonló hatások várhatók, mint a létesítés során.

A felhagyás időszakában a tevékenység levegőminőségre gyakorolt hatása átmeneti, kismértékű.

3.4. Havária

Haváriaesemény lehet a vezeték lyukadása, repedése, törése. Ennek helyreállítása szintén rövid ideig tartó levegőterheléssel jár.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítható, hogy levegőtisztaság-védelmi szempontból környezetvédelmi hatásvizsgálat elvégzése nem indokolt, az előzetes vizsgálat lezárható - a rendelkező részben tett továbbtervezési javaslatok és szempontok betartása mellett.

A VI. fejezet 6. pontjában sorolt továbbtervezési szempontok jogszabályhelye:

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet 4. § és 26. § (1) és (2) bekezdései.

4. Környezeti zaj- és rezgésvédelem

4.1. Létesítés

A munkálatok során a következő zajforrásokkal számolhatunk a vezetékfektetés idején: 1 db markoló, 1 db homlokrakodó, 1 db univerzális kotró.

A létesítési munka egyes fázisai 1 hónap vagy annál kevesebb időtartam alatt valósulnak meg. A munkálatokat várhatóan csak a nappali időszakban végzik.

A létesítés zajvédelmi szempontú hatásterülete a munkaterület kb. 40 (40,27) méteres sugarú környezetét érinti.

A létesítéssel érintett területen, illetve annak környezetében zajvédelmi szempontból védendő épületek is találhatóak. A létesítés zajvédelmi hatásterületével érintett ingatlanok helyrajzi számai rendelkezésre állnak.

A kivitelezés során a vezetékek helyszínre szállítása okozza a legnagyobb többletterhelést a közutak tekintetében. Az építéshez kapcsolódó járműforgalom időszakos és átmeneti, nem növeli meg jelentősen a meglévő utak zajterhelését.

4.2. Üzemelés

A létesítmény jellegéből kifolyólag az üzemelés során üzemi jellegű zajforrás működésével nem kell számolni.

4.3. Felhagyás

A felhagyás során a környezeti zaj- és rezgés kibocsátás közel azonos az építési tevékenység esetében várható zajkibocsátás nagyságával.

A benyújtott dokumentációkból megállapítható, hogy a tárgyi objektum létesítése, működése és felhagyása során jelentős környezeti zaj- és rezgés hatás nem várható.

5. Természet- és tájvédelem

Az előzetes vizsgálati dokumentációban foglalt adatokat, továbbá megállapításokat táj- és természetvédelmi szempontból elfogadom.

A tárgyi ivóvíz távvezeték érinti az országos jelentőségű természetvédelmi területnek minősülő „Kálvária-domb” elnevezésű természetvédelmi területet, érinti a Tata Város

Önkormányzat Képviselő-testületének a természeti értékek védelméről és a természetvédelem helyi szabályairól szóló 1/2012. (I.30.) önkormányzati rendelete alapján kijelölt „Tatai Öreg-tó” elnevezésű helyi jelentőségű természetvédelmi területet, érinti a Natura 2000-es hálózatot (HUDI10006 „Tatai Öreg-tó”,SPA), továbbá érinti a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben kihirdetett országos ökológiai hálózatot.

Az eljárás során – a fenti természetvédelmi érintettségekre figyelemmel – az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 39. §-a megkerestem a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot (a továbbiakban: DINPI) és közreműködését kértem annak tekintetében, hogy a benyújtott dokumentáció, Natura 2000-es hatásbecslés és azok mellékletei alapján a természetvédelem céljaival összhangban, továbbá a védett természeti értékek jelentős károsodása, illetőleg veszélyeztetése nélkül megvalósítható-e a tárgyi tevékenység, illetve szükséges-e a helyszín és a tevékenység sajátosságaiból adódó speciális feltételek előírása.

A tervezett távvezeték nyomvonala mentén számos védett természeti érték előfordulásáról áll adat a rendelkezésemre (pl.: erdei béka, zöld levelibéka, vízisikló, európai mókus, zöldike, közép fakopáncs).

A tervezett ivóvízvezeték kiváltás nyomvonala, az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján jellemzően alacsony természetességi állapotú területeken vezet. A beruházás következtében természetszerű élőhely megsemmisülése vagy károsítása nem várható. Védett növényfajok közül közvetlen érintettségről nincs tudomásom, a mocsári csorbóka helyi állományát a távvezeték nyomvonala megközelíti.

A beruházással kapcsolatban felmerülő zavaró és élőhelyfragmentáló hatások átmenetiek, a munkálatok befejezését követően azok rövid időn belül megszűnnek. A létesítés során felmerülő hatások a beruházás megfelelő időzítésével (lásd az előírások között) jelentős mértékben csökkenthetőek.

A tájvédelmi szempontból az ivóvízvezeték létesítése nem idéz elő a tájrészlet tájhasználati jellemzőiben kedvezőtlen változást.

A létesítés során a vegetáció és a talaj bolygatása teret engedhet egyes tájidegen, agresszívan terjedő, inváziós növényfajok terjedésének (pl.: fehér akác, bálványfa, aranyvessző fajok). Ezt elkerülendő a felbukkanó özönfajok visszaszorításáról folyamatosan gondoskodni kell.

A VI. fejezet 2. pontjában felsorolt továbbtervezési szempontok az alábbi jogszabályhelyeken alapulnak:

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 5. § (1) bekezdésének értelmében *„minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a*

károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.”

A Tvt. 7. § (2) bekezdés a) pontja alapján: *„A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről.”*

A Tvt. 8. § (1) bekezdése szerint *„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”*

A Tvt. 17. § (1) bekezdése alapján *„A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”*

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”*

A Tvt. 43. § (1) bekezdése alapján *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”*

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésének megfelelően *„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása”*

A inváziós fajokkal kapcsolatos javaslatok alapját a Tvt. releváns jogszabályhelyein túl *„az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről”* szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendeletben, továbbá az Európai Parlament és a Tanács *„az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről”* szóló 1143/2014/EU rendeletében (2014. október 22.) foglaltak is képezik

A fentiek nyomán összességében megállapítom, hogy a tárgyi ivóvíz távvezeték kiváltás kivitelezése, üzemeltetése és felhagyása – a fenti természetvédelmi továbbtervezési szempontok betartása mellett – védett természeti értéket nem veszélyeztet, tájvédelmi érdeket nem sért, valamint nem lesz káros hatással a természetvédelem céljaira, így természetvédelmi szempontból jelentős környezeti hatások nem várhatóak.

A fentiek értelmében természetvédelmi szempontból környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem indokolt.

*

A Katasztrófavédelem szakhatósági állásfoglalásának rendelkező részét – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – **e határozat IV. fejezetében rögzítettem**, indokolása – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – a következőket tartalmazta:

I. „Előzmények, előzetes megállapítások

Tatabánya – Oroszlány – Tata és térsége víziközmű-hálózatának komplex előkészítése, fejlesztése, hatékonyságának növelése és rekonstrukciója – azaz Tatabánya és térsége üzembiztos ivóvízellátásának megvalósítása és a növekvő vízigények kielégítése – érdekében szükségessé vált a tatabányai vízbázisok által megtáplált távvezetékek felújítása.

A fenti célt szolgálja a „Tatabánya XIV/A vízakna és Tatabánya Karsztakna medence közötti meglévő expressz vezeték kiváltásának és Tatabánya Karsztakna medence és a Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltás - Tatabánya B” hazai költségvetési támogatásból megvalósuló vízgazdálkodási projekt, melynek része a tárgyi vízvezeték kiváltása. Az idézett projekt megnevezés az egyes ivóvízminőség-javítási, szennyvízelvezetési és - tisztítási, valamint hulladékgazdálkodási beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet) 1. melléklet 1. táblázat 99. pontjában szereplő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás.

Itt szükséges megemlíteni, hogy az egyes víziközmű-beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 323/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 2. számú mellékletének 6. pontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt projekt a „Tatabánya-Oroszlány-Tata és térsége víziközmű-hálózatának komplex előkészítése, fejlesztése, hatékonyságának növelése és rekonstrukciója”.

A térségi ivóvízellátást biztosító víziközmű üzemeltetője az Északdunántúli Vízmű Zrt. (2800 Tatabánya, Sárberkek 100., a továbbiakban: ÉDV Zrt.).

A 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet 1. melléklet 1. táblázat 99. pontjában szereplő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás két részből áll. Az egyik a tárgyi eljárás projekteleme, a másik Tatabánya XIV/A vízakna és Tatabánya karsztaknai medence közötti meglévő expressz vízvezeték kiváltása ivóvíz távvezeték létesítése. Az EVD csak a tárgyi eljárás projektelemére vonatkozik. A másik projektelem által érintett nyomvonal környezeti hatásait külön előzetes vizsgálati dokumentáció vizsgálja külön eljárás keretében.

Vino-Natura Kft. (6763 Szatymaz, Bokor u. 3.) ügyvezetője Faggyas Szabolcs (a továbbiakban: Tervező) által készített EVD benyújtásával Csapóné Hegedűs Andrea (8600 Siófok, Szépvölgyi u. 4/9.) kezdeményezte a tárgyi előzetes vizsgálati eljárás lefolytatását a környezetvédelmi hatóságnál.

A környezetvédelmi hatóság a KE/041/02850-4/2022. számú, 2022. augusztus 25. napján kelt levelében megkereste a Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot (a továbbiakban: Igazgatóság) és kérte a vízügyi és vízvédelmi

szakkérdések vonatkozásában szakhatósági állásfoglalásának megadását. Az Igazgatóság 2022. szeptember 2. napján kelt, 35800/5247-1/2022.ált. számú végzésével a környezetvédelmi hatóság megkeresését a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósághoz, mint az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező vízügyi és vízvédelmi hatósághoz (a továbbiakban: vízügyi és vízvédelmi hatóság) áttette.

A környezetvédelmi hatóság a megkereséshez mellékelte a Tervező által készített EVD-t és a „Tatabánya karsztaknai medence és Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása, ivóvíz távvezeték létesítése Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció” megnevezésű, VN-12-2/2022 munkaszámú dokumentumot (a továbbiakban: Hatásbecslési dokumentum).

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet [továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet] 1. § (5) bekezdése értelmében a Kormány a 3. melléklet 23. és 42. pontja szerinti beruházások esetén az 1. melléklet szerinti közigazgatási hatósági eljárásokban, valamint a vízgazdálkodási és vízvédelmi célú projektek esetén, továbbá a gyorsforgalmi közúthálózat fejlesztése során az 1. melléklet 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. sorában meghatározott környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdésben országos illetékességgel eljáró szakhatóságként az országos vízügyi hatóságot és az országos vízvédelmi hatóságot a BM OKF-t jelöli ki.

A BM OKF a szakhatósági állásfoglalása kialakítása során hivatalból figyelemmel volt a Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozatának (a továbbiakban: VGT3) mellékletében foglaltakra is, tekintettel arra, hogy az EVD erre vonatkozóan vizsgálatot nem tartalmaz.

Az EVD szintén nem rögzíti, hogy a Tatabánya XIV/A vízakna és Tatabánya Karsztakna medence közötti meglévő expressz vezeték és Tatabánya Karsztakna medence és a Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezetékek a 35800/58-28/2016.ált. számon egységes szerkezetbe foglalt, majd többször módosított és kijavított hatályos vízjogi üzemeltetési engedély alapján üzemelnek, melyeknek engedélyese az ÉDV Zrt.

II. A tervezett beruházással kapcsolatos megállapítások

A fentiek szerint a BM OKF a megkereséshez mellékelte EVD-t és a Hatásbecslési dokumentumot megvizsgálta és az alábbiakat állapította meg:

A Tatabánya és térségének, Tata, Mocsá és Komárom településeknek biztonságos ivóvízellátása érdekében szükségessé vált Tatabánya – Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása céljából létesülő ivóvíz távvezeték (a továbbiakban: tervezett beruházás) kiépítése (nyomvonalas létesítményként) Komárom-Esztergom megyében, Tatabánya megyei jogú város közigazgatási területét, továbbá Vértesszőlős és Tata városok területét érinti, kül- és belterületi szakaszokat egyaránt. A V-1-0 jelű vízvezeték (Karsztakna - Tata) hossza 9911,662 méter, a V-1-1 jelű ivóvíz vezeték hossza 51,6 méter, továbbá a V-1-2 jelű ivóvíz vezeték hossza 113,7 méter.

Az EVD rögzíti, hogy a tervezett beruházás nyomvonala vízbázis védőövezetének felszíni vetületét nem érinti, azzal nem határos. A tervezett nyomvonal összességében 10.076,9 méter, mely belterületi szakasza 1.600 méter hosszú szakaszon érint belterületi ingatlanokat. Mindezek alapján a Tervező a tervezett beruházást a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: 314/2005. /XII.25.) Korm. rendelet) 3.

melléklet 79. sora a) és b) pontjaiba egyaránt besorolja, mint előzetes vizsgálat köteles tevékenységet.

A tervezett beruházás nyomvonala – Tatabánya és Tata városa között halad érintve Vértesszőlős község közigazgatási területét – döntően meglévő és használatban lévő közutak, földutak mentén halad, helyenként termőföldet is érint és közműveket (melyeknek az elhelyezkedéséről csak megközelítő információval rendelkeznek), utakat, vasutat, vízfolyást is keresztez. A tervezett beruházásokkal érintett ivóvíz vezeték hálózatokat és szennyvízcsatorna hálózatokat az ÉDV Zrt. üzemelteti.

A meglévő és kiváltásra kerülő NA400 és NA500 acél, azbesztcement anyagú vezeték, továbbá betonaknák elbontása és megszüntetése jelen projektnek nem képezik részét. Azokat a vízálléscsökkentőket az ÉDV Zrt. tartalék távvezetékként fogja tovább üzemeltetni.

Szennyvíz tisztítása és elhelyezése:

A tervezett beruházás végzése során technológiai szennyvíz nem keletkezik, a kommunális szennyvizet mobil WC-kben gyűjtik.

A tervezett beruházáshoz kapcsolódóan a vezeték mosatásból származó „hulladékvíz” ürítése a tervezett vezetékeken kialakítandó csomóponton keresztül lehetséges a nyomvonalak mentén található árkokba.

Vízellátás, víztisztítás:

A tervezett beruházásnak vízigényét (mosatás) a meglévő, kiváltandó vezetékekről tervezik kielégíteni.

A tervezett V-1-0 jelű vízvezeték a karsztaknai medencét töltő vezetékekről való leágazás (Tatabánya, 11264/166 hrsz.) és Tata Kálvária dombi víztorony (Tata, 254/37 hrsz.) között tervezik megépíteni.

A V-1-1 jelű vezeték a Tata ipari park átkötését biztosítja.

A V-1-1 jelű tervezett vezeték a V-1-0 jelű DN600 GÖV vezetékekről ágazik le a 0+000 szelvényben építendő VÖ jelű aknában a meglévő DN500 vezeték kiváltásaként.

A V-1-2 jelű tervezett vezeték a V-1-0 jelű DN600 GÖV vezetékekről ágazik le a 8+954 szelvényben építendő V4 jelű aknában. A tervezett DN300 és DN200 PE100 SDR11 PN16 KPE vezeték a DN600 GÖV vezeték üzembe helyezése után építhető ki a meglévő NA400 ac vezeték nyomvonalán. A 0+110.4 szelvényben építendő ki a csomóponti rajzok szerinti V5 akna, mely a mocsai ág lecsatlakozási lehetőségeként épül ki. A tatai ipari park V6 csomópont szerinti átkötését a meglévő aknában a meglévő szerelvények cseréjével kívánják megvalósítani.

A tervezett beruházás során megvalósuló V-1-0, V-1-1 és V-1-2 vezetékek főbb műszaki adatai az alábbiak:

V-1-0 és csatlakozó vezeték esetén az összes vezeték hossz: 9911,6 m, melyből:

-	D635 GÖV	9200,4 m
-	D710 KPE PN16 PE100 SDR11	711,2 m
-	D813 Acél védőcső	268 m
-	D1016 Acél védőcső	101 m

V-1-1 vezeték esetén az összes vezeték hossz: 51,6 m, melyből:

-	D560 KPE PN16 PE100 SDR11	51,6 m

V-1-2 vezeték esetén az összes vezeték hossz: 113,7 m, melyből:

-	D315 KPE PN16 PE100 SDR11	110,4 m

- D225 KPE PN16 PE100 SDR11 3,3 m

Az ürítő- és mosató aknák előre gyártott elemekből tervezik megépíteni. A légtelenítők, mostató tűzcsapok és szakaszoló tolozárak földbe elhelyezett szerelvényekkel és körbe betonozott csapszekrényekkel készülnek.

A Víztorony közben a meglévő DN400-as túlfolyó és ürítő vezeték nyomvonalán tervezik megépíteni az új vezetéket, melynek üzembe helyezését követően a meglévő DN400 vezeték veszi át a medence és víztorony túlfolyó- és ürítővezetékének funkcióját. A vezeték a 9+911 szelvényben éri el a kálvária dombi víztornyot.

Csapadékvíz elvezetés:

A tervezett beruházás csapadékvíz elvezetés szempontjából nem releváns. A tervezett beruházás érinti a Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatának (a továbbiakban: Tatabánya Önkormányzata), Vértesszőlős Község Önkormányzata és Tata Város Önkormányzata üzemeltetésében, vagyonkezelésében lévő csapadékvíz csatornákat és árkokat is.

Felszíni vizek:

Az EVD rögzíti, hogy a tervezett beruházással érintett terület eléggé száraz, gyér lefolyású. Az árvizek időpontja a nyár eleje és a tavaszi hóolvadás, a kisvizek pedig nyár végén és ősszel következnek be.

A felszíni vizek szempontjából tágabb értelemben a Duna a főbefogadó, az érintett közvetlen felszíni befogadó az Által-ér és a beruházással érintett lentebb rögzített vízrendszeréhez tartozó kisebb árkok csatornák. A terület gazdag állóvizekben. A két természetes tó összesen 242 ha felszínű, amiből a Tatai Öreg-tó 209 hektár. Az öt mesterséges tó felszíne összesen 74 ha, melyek közül a mocsai Névtelen-tó a legnagyobb (20,5 ha).

A tervezett beruházás megvalósítása során a nyomóvezeték az Által-ér alatt egy esetben irányított átfúrással tervezik átjuttatni. Az Által-ér keresztezésénél figyelembe véve a tervezett vezeték falvastagságát, védőcső nem kerül alkalmazásra.

Az EVD rögzíti, hogy sekély földmedrű árkok keresztezése esetében, azaz az L-1 jelű levezető meder, Remeteségi árok, terepi levezetőárok, Diana árok és a Névtelen árok (Tata 0360/3 hrsz., Tata 0349/3 hrsz.) esetében keresztezési terv nem készült, a keresztezés nyílt árkosan a vonatkozó hossz-szelvény szerint valósul meg.

A meglévő kisebb vízfolyások az M1 autópálya 2x3 sávra való bővítése során részben kiváltásra, átépítésre kerülnek, így az autópálya tervein szereplő vízfolyás és árok kiváltások nyomvonalát, illetve magassági vonalvezetését is figyelembe vették a tervezés során. A későbbi árok kiváltások helyén a vezeték nyílt árkosan megépíthető.

Az EVD alapján a mélyebb vízfolyások irányított fúrással való keresztezésénél a keresztezési tervek készültek, mely alapján a munka miatt mind az indítási, mind az érkezési oldalán fogadóaknát kívánnak kialakítani.

Az EVD rögzíti, hogy a tervezett beruházás során érintett vízfolyás és árok üzemeltetői/vagyonkezelői az alábbiak:

- Által-ér	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- L-1 jelű levezetőárok:	Tatabánya MJV Önkormányzata
- Vértesszőlős 0110/1 hrsz. árok:	Vértesszőlős Község Önkormányzata
- Remeteségi árok:	Magyar Közút NZrt.

- Vértesszőlős 0186 hrsz. árok: "GOODRICH HUNGARY" KFT.
- Vértesszőlős 0185 hrsz. árok: "GOODRICH HUNGARY" KFT.
- Diana árok: Magyar Közút NZrt.
- Tata 0360/3 hrsz. árok: VÉRTESERDŐ Zrt.

Átereszt-, vízfolyás keresztezésénél a vezetékét védőcsőbe kell elhelyezni.

A tervezett beruházás nyomvonala a nyilvántartott felszíni víztestek közül az Által-eret érinti.

Az érintett terület (a távvezeték nyomvonalának túlnyomó részén) a Dunántúli-középhegység nagytáj, Vértes-Velencei-hegyvidék középtáj, Által-ér-völgy kistájba és vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési (1-6) alegységbe tartozik. Legnagyobb vízfolyása az Által-ér. A VGT3 rögzíti, hogy Által-ér egy kettős működésű természetes vízfolyás, melynek végső befogadója a Duna.

Az érintett kistáj főbb vízfolyásainak vízjárási adatai:

Vízfolyás	Vízmerce	LKV	LNV	KQ	KÖQ	NQ
		cm		m ³ /s		
Által-ér	Kecskéd	5	270	0,005	0,32	45
Galla-patak	Tatabánya	9	234	0,100	0,40	37

A Galla-patak a tervezéssel érintett nyomvonalat nem érinti.

A VGT3-ban rögzítettek alapján az Által-ér alsó szakasza (víztest kódja: AEP273) és a középső szakasza (víztest kódja: AOH628) is állandó vízszállítású vízfolyás. Kémiai állapotát tekintve nem jó, biológiai állapotát tekintve mérsékelt/gyenge, fizikai állapotát tekintve mérsékelt besorolást kapott. A VGT3 minden esetben a jó potenciál/állapot elérését tűzte ki célul. A víztest közvetlenül érint NATURA 2000-es területet, a vízgyűjtőjén ex lege láp található.

Az ivótávvezeték nyomvonala közvetlenül felszíni víztestként besorolt tavat nem érint, de a Tatai Öreg-tó feletti Kálvária dombon csatlakozik a meglévő ivóvízhálózathoz.

Felszín alatti vizek:

A „talajvíz” mennyisége változó.

A rétegvizek mennyisége szerény. Az artézi kutak átlagos mélysége meghaladja a 100 métert, vízhozama pedig a 100 liter/percet.

A felszín alatti vizek tekintetében a VGT3 alapján az alábbi felszíni víztestek helyezkednek el a tervezéssel érintett területen tekintettel arra, hogy a tervezett nyomvonal elhagyja Tatabányát és közelít a Duna torkolata felé:

- AIQ 560: sp.1.4.1 sekély, porózus és törmelékes víztest (Dunántúli- középhegység Északi peremvidéke Által-ér torkolat): az átlagos tetőszint terep alatt 10 m, az átlagos feküszint a terep alatt: 42 m, ez alatt helyezkedik el az AIQ 560 kódszámú p.1.4.1 porózus, törmelékes víztest, melynek az átlagos tetőszint terep alatti magassága 42 m, az átlagos feküszint a terep alatt: 600 m
- AIQ: 549 sh.1-3 sekély hegyvidéki törmelékes-porózus, (Dunántúli- középhegység Duna vízgyűjtő, Által-ér torkolat): az átlagos tetőszint terep alatt 5 m, az átlagos feküszint a terep alatt: 25 m,
- A jelzett felszín alatti víztesteknél sokkal mélyebben helyezkedik el az AIQ 558 kóddal jellemezhető k.1.2 jelű karbonátos karszt, amely a Dunántúli-középhegység Tatai- és Fényes források vízgyűjtőjét jelöli, a karbonátos karszt terep alatti tetőszintje 275 m-en van, míg a feküszint 3300m mélyen helyezkedik el.

Tekintettel arra, hogy a tervezett ivótávvezeték a felszín közelében fogják elhelyezni, ezért a tevékenység jellemzői alapján elsősorban a sekély, porózus, törmelékes réteg lesz érintve, amelynek állapotában (a víztest fizikai, kémiai jellemzőiben) negatív változás nem várható sem a létesítés, sem az üzemeltetés, sem a felhagyás fázisában.

A rendelkezésre álló adatok szerint a felszín alatti vizek minőség védelme szempontjából kiemelten és fokozottan érzékeny a vizsgált terület.

Vízbázis védelem:

Az Igazgatóság 2016. július 7. napján kelt, 35800/1737-16/2016.ált. számon kiadott határozatával kijelölte a tatabányai XIV/A vízakna vízbázisának védőidomát. Az EVD-ben rögzítettek alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás a tatabányai XIV/A vízakna vízbázisának hidrogeológiai „A” és „B” védőövezetét nem érinti, továbbá:

- az üzemeltetés során technológiai hibából, esetleg környezeti katasztrófából eredő technológiai leállás miatt az ivóvíz talajba történő szivárgása nem jelent káros környezeti hatást a talajra és a felszín alatti vizekre;
- haváriamentes időszakban a szennyvízelvezető hálózatból semmilyen terhelés nem éri a felszín alatti vizet.

Árvíz- és jégelvonulásra, valamint mederfenntartásra gyakorolt hatások:

A tervezett beruházás megvalósítása során a nyomóvezeték az Által-ér alatt egy esetben irányított átfúrással tervezik átjuttatni, melynek megvalósítása mind az indulási, mind az érkezési oldalon munkagödör kialakítást követel meg.

A kisebb vízfolyások esetében nyílt árkos átvezetést terveznek.

Megállapítható, hogy az árvíz- és jég elvonulására a tervezett beruházás megvalósítása - a kivitelezés okán - és üzemeltetése hatást nem gyakorol.

Az EVD nem rögzíti, hogy a tervezett beruházás nyomvonala a meglévő vízvezeték vonalvezetéséhez fog igazodni, viszont a nyomvonal leírásból megállapítható, hogy a nyomóvezeték nyomvonala döntően közutak, földutak mentén fog haladni, külterületen helyenként áthalad mezőgazdasági területen. Vizgazdálkodási, vízvédelmi (vízbázisvédelmi) szempontból a legkedvezőbb helyszínen került megtervezésre, a korábban megépítetttnél jóval jobb minőségű csövekből.

III. A vízvédelmi előírások szakmai indokolása

A rendelkezésemre bocsátott dokumentációt, mint környezethasználattal járó tevékenység engedélyezésének részeként benyújtott dokumentációt a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 66/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján környezetvédelmi – jelen esetben vízvédelmi és egyúttal vizgazdálkodási – szempontokat figyelembe véve megvizsgáltam és megállapítottam, hogy a tervezett beruházás telepítése, működésének megvalósulása (üzemeltetése) és felhagyása kapcsán nem várhatóak jelentős környezeti hatások.

Az esetlegesen bekövetkező havária esetén a szennyezőanyag terjedése ellen azonnal intézkedni kell. Az elfolyt szennyezőanyagokat az átítatott közeggel együtt zárt tároló edénybe kell gyűjteni és a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásai alapján kell kezelni.

Figyelembe kell venni továbbá a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, miszerint a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.

A vízügyi hatóságtól elvi vízjogi engedély kérhető a létesítmény tervezését megelőzően, valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 28/A § (1) bekezdés a) pontja alapján engedély szükséges a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély), a vízilétesítmény használatba vételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély) és a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

A tervezett beruházás megvalósítása és üzemelése esetén az elvárható legnagyobb gondossággal fognak eljárni, azonban a legnagyobb elővigyázatosság mellett is szennyező anyag kerülhet a talajra, munkaterületre, felszíni vízbe, ilyen esetben a környezethasználó a Kvt. 8. § (2) bekezdése alapján köteles gondoskodni a tevékenysége által bekövetkezett környezetkárosodás megszüntetéséről, a károsodott környezet helyreállításáról.

Az EVD-ben foglaltak alapján megállapítottam, hogy a tevékenységhez kapcsolódó vízigényt (mosatás) a meglévő, kiváltandó vezetékről tervezik kielégíteni, mely tevékenységből származó „hulladékviz”-et a tervezett vezetékeken kialakítandó csomóponton keresztül a nyomvonalak mentén található árkokba kívánják vezetni. A keletkező kommunális szennyvíz elszállítását az arra feljogosított szervezettel kell megoldani.

A fentiek érdekében a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet szerinti intézkedéseket meg kell tennie és az illetékes hatóságokat értesítenie kell, a Kvt. 4. § 30. pontjába elővigyázatosság elvére tekintettel a rendelkező rész II. 1. – 4. és a 8. pontjaiban tettem előírást.

A vízjogi létesítési engedély alapján megépített vízilétesítmények használatba vételével kapcsolatos előírást a Vgtv. 28/A § (1) bekezdés b) pontja alapján tettem meg. A rendelkező rész II. 5. és II. 6. pontjában a vízimunkák és vízilétesítmények megvalósításával kapcsolatban előírtam, hogy azok csak vízjogi létesítési engedély birtokában építhetők meg, illetve üzemeltethetők.

A Kvt. 66. § (5) bekezdésére, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 5/A §-ára figyelemmel a rendelkező rész II. 7. pontjában előírtam, hogy amennyiben a vízjogi engedélyköteles vízilétesítmények megvalósításához szükséges vízjogi létesítési engedély műszaki tartalma az előzetes vizsgálati dokumentációban bemutatott tervezett környezethasználat műszaki tartalmától eltér, úgy az előzetes vizsgálati dokumentációban foglalt hatásbecslést felül kell vizsgálni és a változások hatásait újból be kell mutatni, hogy a környezeti hatások jelentősége ismételten megítélhető legyen.

Új előzetes vizsgálati eljárás lefolytatására kizárólag akkor van szükség, ha a változás kapcsán a környezeti hatások jelentőségében lényeges módosulás állna be.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. KvVM rendelet melléklete alapján a tervezési területen lévő települések közül Tatabánya és Vértesszőlős kiemelten – a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. § 19. pontja alapján – és fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőségi

területen található, míg Tata kiemelten – a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. § 19. pontja alapján – és érzékeny felszín alatti vízminőségi területen található.

A területileg illetékes vízügyi hatóságtól elvi vízjogi engedély kérhető a vízilétesítmény tervezését megelőzően, valamint a Vgtv. 28/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján engedély szükséges a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély), a vízilétesítmény használatba vételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély) és a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély). A fentiek alapján a rendelkező részben összhangban a 314/2005. /XII.25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés ac) pontjával a vízimunkák és vízilétesítmények megvalósításával kapcsolatban tájékoztattam környezethasználót arról, hogy a tevékenysége csak vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető meg, illetve vízjogi üzemeltetési engedély birtokában üzemeltethető.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 30. § d) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

30. § Ez a rendelet a Kvt.-vel együtt

d) a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. §-ával és 11. §-ával együtt, a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikk (7) – (9) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

Az EVD alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás nyomvonala a meglévő vízvezeték vonalvezetéséhez igazodva kerül kialakításra, az nem veszélyezteti a felszíni és a felszín alatti víztestek jó állapotban, vagy potenciálban tartását, valamint VGT3-ben előírt célkitűzések, továbbá intézkedések megvalósítását sem akadályozza.

A benyújtott dokumentáció alapján megállapítottam, hogy tervezett beruházás az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra káros hatást nem gyakorol, a VGT3-ban megfogalmazott célkitűzésekkel megegyezik.

A fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

A 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet értelmében a hazai költségvetési támogatásból megvalósuló vízgazdálkodási projekt keretében a tárgyi vízvezeték, mint vízilétesítmény nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásként valósul meg.

A szakhatósági állásfoglalást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. §-a és 81. § (1) bekezdése, valamint az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján adtam, az ügyintézési határidőjelen állásfoglalás kiadmányozásával megtartott.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki. Jelen szakhatósági állásfoglalás csak az eljáró hatóság által hozott döntés elleni keres útján támadható meg.

A BM OKF szakhatósági hatáskörét az 531/2017. (XII. 29.) Korm. 1. § (5) bekezdése, az 1. melléklet 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. pontjai, valamint a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (3), valamint (8) bekezdései és 17. § (1) bekezdése alapozza meg.”

*

A **Bányafelügyelet szakhatósági állásfoglalásának rendelkező részét** – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – e határozat V. fejezetében rögzítettem, **az indokolása** – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – **a következőket tartalmazta:**

„A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya a tárgyi létesítési engedélyezési eljárása során szakhatóságként megkereste a Bányafelügyeletet.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. §-ára és 1. számú mellékletének 9. táblázatának 20. pontjára tekintettel a Bányafelügyelet megvizsgálta a beérkezett dokumentációkat, nyilatkozatokat és ezek, valamint saját nyilvántartásai alapján az alábbiakat állapította meg:

- A tervezett építmény bányászati tevékenységgel érintett területet **nem érint**, és ásványvagyonot nem veszélyeztet.
- A dokumentáció megállapítása szerint a tevékenységnek nincs számottevő hatása a földtani környezet elemeire.

A fentiek alapján a szakhatóság bevonásának feltételei nem teljesülnek, ezért a Bányafelügyelet az eljárást megszünteti.

A Kérelmező a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól szóló 9/2022. (I.28.) SZTFH rendelet 2. számú mellékletének 5. pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat befizette.

A Bányafelügyelet hatáskörét az 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. § és 1. számú mellékletének 9. táblázatának 20. pontja, valamint az Ákr. 55. §-ában foglaltak alapján állapítja meg. Illetékessége a Bt. 43. § (1) bekezdésén alapul.”

*

Az eljárásban vizsgált környezetvédelmi szakkérdés vizsgálatok tényét, azok eredményét és az annak alapján meghatározott egyedi előírásokat – a Kvt. 66/A. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelően – e határozat VII. fejezetében rögzítettem.

A hulladékgazdálkodási feladatkörben eljáró **Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály** a **KE/046/04852-2/2022. számú szakkérdés véleményében** megállapításait jelen határozat „Indokolás” „A tárgyi eljárás során az alábbi környezeti igénybevételeket állapítottam meg a tervezett tevékenység környezeti hatásaival összefüggésben: 1. Hulladékgazdálkodás” részében rögzítettem.

Az **Állami Főépítészeti hatáskörében** eljáró Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda a **KE/8/639-2/2022. számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében** tett megállapításait és előírásait a jelen határozat VII. fejezet 1. pontjában rögzítettem.

A **termőföldvédelmi feladatkörében** eljáró Komárom Esztergom Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4. a **17125/2/2022.** számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében tett megállapításait és előírásait a jelen határozat VII. fejezet 2. pontjában rögzítettem.

A **termőföldvédelmi feladatkörében** eljáró Komárom Esztergom Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. a **15077-2/2022.** számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében tett megállapításait és előírásait a jelen határozat VII. fejezet 3. pontjában rögzítettem. Véleményét az alábbiakkal indokolta:

„Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgyűjtési Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály KE/041/02850-5/2022. számú levelében megkereste az ingatlanügyi hatóságot, hogy a fenti tárgyú ügy kapcsán a földvédelmi szakkérdés vizsgálatát végezze el.

A csatoltan megküldött dokumentációk alapján megállapítottam, hogy a tervezett beruházással érintett ingatlanok egy része termőföldnek minősülnek.

Az erdő művelési ágúak vagy termőföldnek nem minősülő földrészletek esetében hatásköröm hiányát állapítottam meg.

A szakkérdés vizsgálata során az ingatlanügyi hatóság a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8 §.-ban foglaltak érvényesülését vizsgálja.

A szakkérdés vizsgálatával összefüggésben eljárási költség nem merült fel.

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII.6.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének és az 1. melléklet 1.1.8. pontja értelmében a tárgyi eljárás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy.

Az ingatlanügyi hatóság hatásköréről és illetékességéről a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. 7. § (1) bekezdése és a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2) Korm. rendelet 36.§ b) pontja, 37.§ (1) bekezdése, illetékességéről a 3.§ (3) bekezdés b) pontja rendelkezik.”

A **népegészségügyi feladatkörében** eljáró Komárom Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya a **KE-06/NEO/23633-2/2022.** számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében tett megállapításait és előírásait a jelen határozat VII. fejezet 4. pontjában rögzítettem. A népegészségügyi feladatkörében eljáró kormányhivatal a KE-06/NEO/23633-2/2022. számú véleményét az alábbiakkal indokolta:

„A vizsgálat eredményének indokolása:

Tatabánya és térsége üzembiztos ivóvízellátásának megvalósítása és a növekvő vízigények kielégítése miatt szükségessé vált a tatabányai vízbázisok által megtáplált távvezetékek felújítása. A tervezett nyomvonal belterületi szakasza 1600 m hosszú. A tervezett nyomóvezeték nyomvonala döntően meglévő és használatban lévő közutak,

földesutak mentén halad, helyenként termőföldet is érint, és közműveket, utakat, vasutat, vízfolyást is keresztesz. A munkálatok idejére a dolgozók számára mobil illemhelyiséget kell biztosítani, ezen felül egyéb szennyvíz nem keletkezik. A kivitelezés során elsősorban építési-bontási hulladékkal kell számolni, a megvalósítás során kis mennyiségben egyéb hulladékkal is kell kalkulálni, melyet engedéllyel rendelkező kezelőnek kell átadni. Az üzemeltetés időszakában hulladéktermelés nem várható. A felhagyáskor elsősorban építési-bontási hulladékok keletkezésével kell kalkulálni, jellemzően a csőanyagok, illetve aknák elbontásával. A létesítés során számottevő légszennyező hatással nem kell számolni. A várható mozgó légszennyező források a többnyire dízel motorokkal működő gépek, munkagépek és szállítójárművek lehetnek. Az építési munkák során a környezet porterhelésének átmeneti növekedésével kell számolni az alapozási és egyéb földmozgatással járó munkák miatt. A levegőszennyezés hatásterülete a létesítés időszakában a munkaterületen és annak közvetlen környezetében található. Az üzemelés során mozgás nem várható, így gépek, berendezések emissziós terhelése sem jelentkezik. A felhagyás során hasonló hatások várhatók, mint a létesítés során. A tervezési terület zajvédelmi szempontból fontosabb része lakóövezetben található. A kivitelezés során a vezetékek helyszínre szállítása okozza a legnagyobb többletterhelést a közutak tekintetében. Az alapállapothoz képest a kivitelezés időszakára vonatkozó többletterhelés a közlekedési zaj tekintetében minimális. Az üzemelés során a felszín alatt lévő távvezetéknek zajterhelése nem jelentkezik. A felhagyás során keletkező zajhatások hasonlóak a telepítés során keletkező zajhatásokkal. A felszíni és felszín alatti vízrendszereket érintő káros hatások nem várhatóak. A távvezeték üzemszerű működése nem gyakorol semmilyen hatást a felszíni és felszín alatti vizekre. A felszín alatti vizek és a talaj tekintetében a várható hatások az érintett ingatlanok határain belül maradnak. A földmunkák lebonyolítása során környezeti kockázatot képvisel a munkagépekből elfolyó üzemanyag, illetve hidraulikai olaj. Ez a kockázat minimálisra csökkenthető a munkagépek rendszeres karbantartásával, képzett, az adott berendezés kezelésére jogosult személyek alkalmazásával. A munkagépek és járművek mosását csak az erre a célra megfelelően kialakított területen lehet elvégezni. A mosóvíz megfelelő gyűjtéséről, kezeléséről és elhelyezéséről gondoskodni kell. Az üzemelés során talajt érintő hatás a tömörödésen kívül nem várható. A felhagyással a vezetékek kiemelésre kerülnek. A munkagépek karbantartásából, a kivitelezési munkákból származó veszélyes hulladékokat a vonatkozó veszélyes hulladékkezelési előírások szerint kell gyűjteni és elhelyezni. A veszélyes hulladékok szállítására és ártalmatlanításra csak az adott tevékenységre érvényes hatósági engedélyekkel rendelkező vállalkozásokat kell megbízni.”

A **talajvédelmi feladatkörében** eljáró Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály a **KE/040/1858-2/2022.** számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében tett megállapításait és előírásait a jelen határozat VII. fejezet 5. pontjában rögzítettem. A talajvédelmi feladatkörében eljáró kormányhivatal a KE/040/1858-2/2022. számú véleményét az alábbiakkal indokolta:

„Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály KE- KE/041/02850-5/2022. számú levelében megkereste a talajvédelmi hatóságot, hogy a tárgyi ügyben a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 28. § (1) bekezdés és az 5. számú melléklet I. fejezete szerinti szakkérdést vizsgálja meg.

A megkereséséhez mellékelte a VN-12/2022. munkaszám nélküli „Tatabánya karsztaknai medence és Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása, ivóvíz távvezeték létesítése Előzetes Vizsgálati Dokumentáció” című dokumentációt (Készítette: VINO-NATURA Kft. 6763 Szatymaz, Bokor u. 3.; továbbiakban: EVD).

Az eljárás során megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység az érintett és a szomszédos termőföldeket talajvédelmi szempontból nem veszélyezteti, a gazdálkodás feltételeit nem rontja, amennyiben a rendelkező részben előírt feltételeket a beruházást végző engedélyes megtartja.

A beruházás megvalósítását kizáró ok talajvédelmi szempontból nem merült fel, az előzetes vizsgálati dokumentáció a rendelkező rész szerinti feltételek teljesítése mellett elfogadható. Az osztályom által javasolt előírás a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX tv. 43.§ (1) és (3) bekezdésén, 48.§ (1) bekezdésén, és 55.§-án alapul.

Eljárási költség nem merült fel.

Osztályom illetékességéről és hatásköréről a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 3.§ (2) bekezdése és 52.§ (1) bekezdése rendelkezik.”

Az **örökségvédelmi feladatkörében** eljáró Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály a **KE/028/498-2/2022.** számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében tett megállapításait és előírásait a jelen határozat VII. fejezet 6. pontjában rögzítettem.

Az erdővédelmi feladatkörében eljáró **Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály** szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a **PE/ERDŐ/7747-2/2022.** számú szakvéleményét a VII. fejezet 7. pontjában rögzítettem. Véleményét az alábbiakkal indokolta:

„Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (továbbiakban: eljáró hatóság) megkeresésében a Tatabánya- Tata Kálvária dombi víztorony közötti vezeték kiváltása hatósági eljárás keretében kérte a Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztályát (továbbiakban: erdészeti hatóság), hogy a 71/2015. (III.30) Korm. rendelet 28.§ 5. számú melléklet fejezete által meghatározott szakkérdés tekintetében a szakmai álláspontját adja meg.

A hivatkozott jogszabályi hely alapján vizsgálandó szakkérdés:

- az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata,
- az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének a vizsgálata.

Megállapítottam, hogy az ügyben az erdészeti hatóságnál **elvi igénybevételi vagy igénybevételi eljárás nem kerül lefolytatásra.**

A tervezett beruházás a 323/2020. (VII.1.) Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdése és 2. sz. melléklete 6. pontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy.

Az ügy kiemelt jellegéből fakadóan a közérdekűséget alátámasztottnak tekintetem.

A helyhez kötöttség szempontjából a tervezett igénybevétel a rendelkezésekre bocsájtott dokumentumok alapján indokolt és megalapozott.

A rendelkezésekre álló adatok alapján megállapítottam, a beruházás az alábbi táblázatban szereplő erdőrészteteket, és egyéb részleteket érinti:

Községhatár	Tag	Részlet
Vértesszőlős	50	G
Vértesszőlős	50	H
Tata	25	F
Vértesszőlős	53	C
Tata	2	C
Tata	2	ÚT
Tata	2	E
Tata	2	VI
Tata	2	A
Tata	13	F
Tata	27	A
Tata	27	NY
Tata	11	E
Tata	11	D
Tata	11	C
Tata	11	A
Tata	6	A
Tata	6	C

Az igénybevétel a környezeti változások mérséklése érdekében csereerdősítés mellett engedélyezhető.

A tervezett vezeték megépítése és fenntartása várhatóan az érintett és a szomszédos erdőkre (az igénybevételen túl) számottevő káros hatást nem fog jelenteni.

Fentiek figyelembe vételével a szakkérdést megvizsgáltam, és a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Felhívom az ügyfél figyelmét, hogy az érintett erdőrésztetekre, valamint az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló (az Országos Erdőállomány Adattárban egyéb részletként nyilvántartott) földterületekre a beruházás kivitelezésének megkezdése előtt igénybevételi eljárást kell lefolytatni hatóságomnál.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztályának hatáskörét és illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 2. számú melléklete állapítja meg.”

A **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság** a **DINPI/4986-1/2022.** számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében tett megállapításait és előírásait jelen határozat VII. fejezet 8. pontjában rögzítettem.

Vértesszőlős Község Jegyzője Vsz.2215-4/2022. számú tájékoztatását a VII. fejezet 9. pontjában rögzítettem.

Tatabánya Megyei Jogú Város Jegyzője VU/2595-4/2022. számú tájékoztatását a VII. fejezet 10. pontjában rögzítettem.

A KE/041/02850-6/2022. számú végzéssel megkerestem Tata Város Jegyzőjét és az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően – a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján – nyilatkozatát kértem tárgyi tevékenységnek a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel való összhangjára vonatkozóan. A letöltési igazolás tanúsága alapján a KE/041/02850-6/2022. számú megkeresés Tata Város Önkormányzata részére 2022. augusztus 25. napján kézbesítésre került. A megkeresésemre a döntéshozatal napjáig válasz nem érkezett.

*

Fentiek, valamint – Ákr. 55. § (1) bekezdésének megfelelően az 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 3. pontja és az 1. melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat állásfoglalása, valamint a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Budapesti Bányafelügyeleti Osztályának állásfoglalása, az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően – a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján megkeresett telephely szerint illetékes Jegyzők állásfoglalása; továbbá a – népegészségügyi, örökségvédelmi, talajvédelmi, termőföldvédelmi, hulladékgazdálkodási, erdővédelmi és állami főépítész feladatkörében eljáró kormányhivatal, a Kr. 28. § (1) bekezdése és 5. sz. mellékletének I. fejezete alapján adott véleményi nyomán, valamint a Kr. 39. §-a alapján a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság véleményének figyelembevételével azt állapítottam meg, hogy a tervezett tevékenység hulladékgazdálkodási, földtani közegvédelmi, levegőtisztaság-védelmi, környezeti zaj- és rezgésvédelmi, valamint természet- és tájvédelmi szempontból – a jelen határozat IV. és VII. fejezetében foglalt feltételek betartása mellett – jelentős környezeti hatást várhatóan nem gyakorol; ekképp a környezetvédelmi hatásvizsgálat elvégzését nem tartottam indokoltnak.

Az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költségként – figyelemmel az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) 2. pontjára – az Ügyfél igazoltan megfizetett 250.000,- Ft, (azaz kettőszázötvenezer forint) összegű igazgatási szolgáltatási díjat – a Kvt. 95/A. §-ának megfelelően – a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: Rend.) 2. § (1) bekezdése és 1. sz. mellékletének 35. főszáma alapján.

Jelen határozat VIII. fejezete – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – az Ákr. 124. §-án, 125. § (1) bekezdésén és a 129. § (1) bekezdésén alapul.

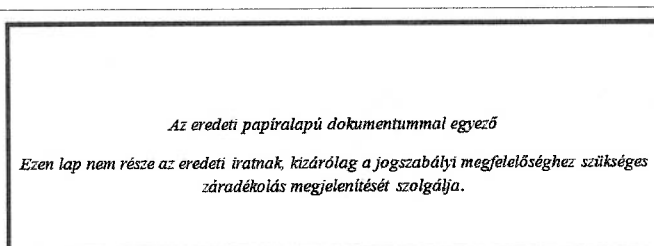
A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A döntés közlésének napját az Ákr. 85. § (5) bekezdése határozza meg. A Győri Törvényszék hatáskörét és illetékességét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdés e) pontja és a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-a állapítja meg. A kérelem benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján határoztam meg. Az elektronikus ügyintézésre köteles személyek körét az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-a határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint, ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes keresetlevélben az alperes a védiratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per és egyéb közigazgatási bírósági eljárás illetékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. (1) bekezdése alapján állapítottam meg. (IX. fejezet)

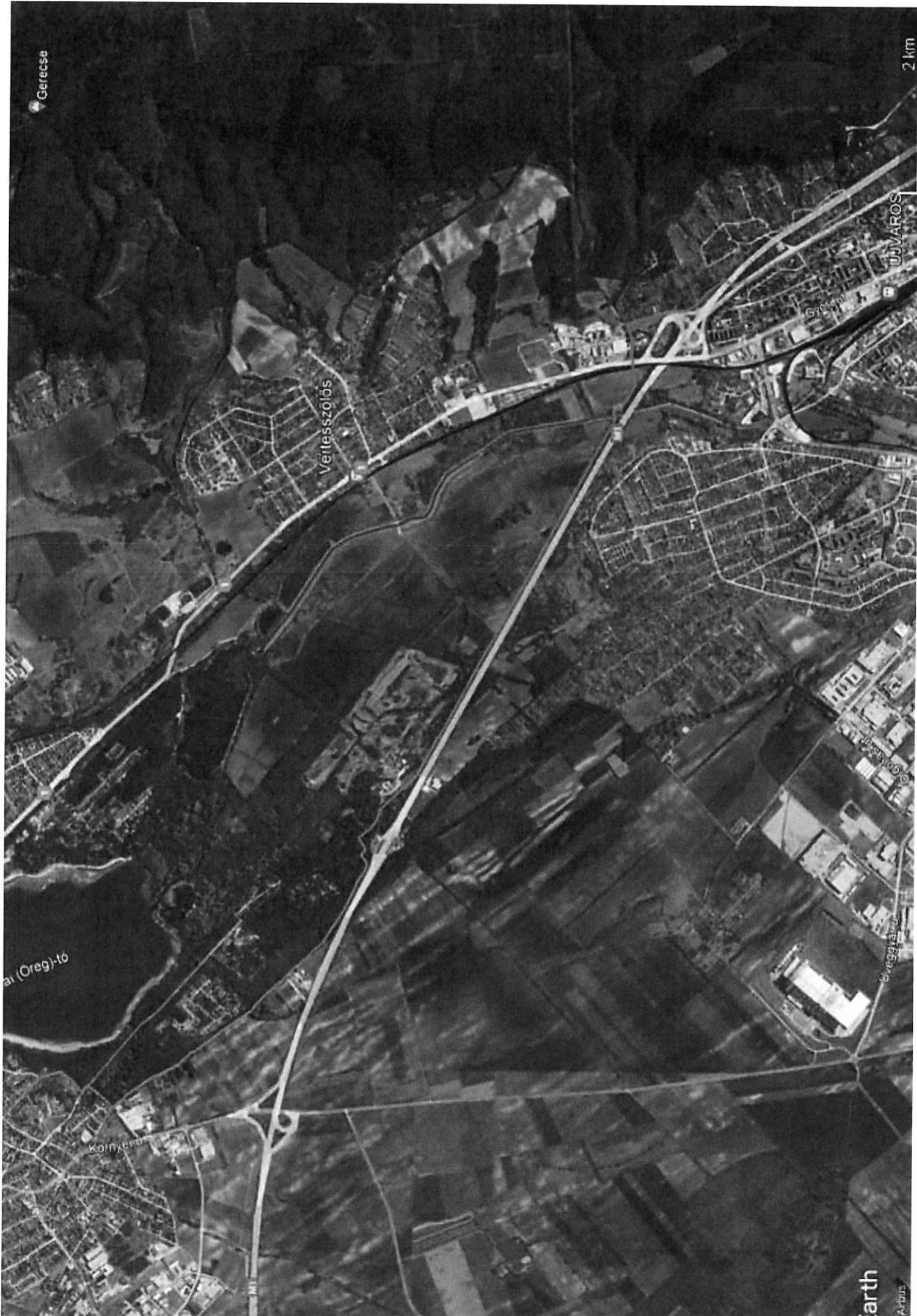
Hatáskörömet a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 9. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése, 13. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése, valamint a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése; illetékességemet a Kr. 8/A. § (1) bekezdése állapítja meg.

Tatabánya, elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Dr. Kancz Csaba főispán nevében és megbízásából:

Makra Gábor
főosztályvezető

Gerecse

Vértesszőlős

ÚJVÁROS

ai (Orog)-tó

Kornyeve

Earth

Albus

2 km